

Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt (SOU 2025:31), Ju2025/00838

Pensionsmyndigheten lämnar, utifrån sitt uppdrag, följande synpunkter på förslagen.

Pensionsmyndigheten anser att betänkandet behöver kompletteras med en analys av de konsekvenser som förslaget, om att avskaffa vissa möjligheter att beviljas permanent uppehållstillstånd, får med avseende på 5 kap. 12 § andra stycket socialförsäkringsbalken (SFB).

Pensionsmyndigheten har inte beräknat de administrativa kostnader som förslaget medför för Pensionsmyndigheten, eftersom det är svårt att uppskatta hur många fler förlängningsärenden som förslaget medför. Myndigheten konstaterar därför att förslaget om att avskaffa vissa möjligheter att beviljas permanent uppehållstillstånd kommer medföra en okänd kostnadsökning för Pensionsmyndigheten.

8.5.3 Det införs bestämmelser om tidsbegränsade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i Sverige

Pensionsmyndigheten administrerar flera bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner så som bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och garantipension. Enligt 5 kap. 12 § andra stycket SFB får den som tidigare har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd fortsatt få bosättningsbaserade förmåner, även om tillståndet har upphört att gälla, under förutsättning att en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla.

Effekten av att en försäkrad glömmer att ansöka om förlängning av sitt uppehållstillstånd är bland annat att rätten till sådana bosättningsbaserade förmåner upphör enligt 5 kap. 12 § andra stycket SFB. Utmönstringen av möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper kommer således att leda till en ökad risk för att detta sker för fler försäkrade än idag.

Med anledning av detta finns skäl att i det fortsatta lagstiftningsarbetet analysera om det kan finnas skäl att i några situationer införa en regel om att Migrationsverket

2025-06-16

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

1.0

VER 2025-158

automatiskt prövar förnyelsen av vissa uppehållstillstånd utan ansökan.¹ Även en alternativ lösning om att till exempel Pensionsmyndigheten, i vissa situationer, får bevilja bosättningsbaserade förmåner från den månad som en ansökan om förlängning kommer in till Migrationsverket, skulle kunna undersökas i en sådan analys.²

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Anna Pettersson Westerberg efter föredragning av juristen Boris Melvås. I den slutliga handläggningen har även avdelningscheferna Magnus Rodin, Biljana Lajic, Denana Lövgren, Pär Hedén och Lena Aronsson samt enhetscheferna Erik Jönsson och Martina Irving samt verksamhetsspecialisterna Anette Fors och Christian Lundstedt deltagit.

Anna Pettersson Westerberg

Boris Melvås

¹ Jämför med artikel 8.2 Rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning.

² En liknande ordning gäller redan idag för beräkning av försäkringstid enligt 67 kap. 6 § SFB.